

Kommunstyrelsen
Mats Gustafsson

Ånge kommuns **Samrådsyttrande avseende planer för vindkraftspark Långåsen**

Sammanfattning

RWE Renewables Sverige AB (RWE) avser att ansöka om tillstånd enligt miljöbalken för att etablera och driva vindkraftsanläggningar inom ett område som benämns Långåsen i Ånge kommun. Det finns ett tidigare tillstånd för att etablera 7 stycken vindkraftverk med en höjd av maximalt 190 meter. RWE avser nu att söka tillstånd för högre vindkraftverk än nu varande tillstånd medger. Som mest planeras 7 vindkraftverk med en totalhöjd om maximalt 290 meter.

Detta samrådsyttrande avser Samrådshandling – Vindpark vid Långåsen i Ånge kommun, Västernorrlands län 2023-04-27.

Ånge kommun kan påverka vindkraftsetableringar i kommunen genom planering av mark- och vattenområdets användning. Ånge kommun har också att föra talan i tillståndsprövningen för att tillvarata miljö- och andra allmänna intressen inom kommunen.

Ånge kommuns översiktsplan är från 2004 och det tematiska tillägget om vindkraft togs fram år 2010. Planeringsförutsättningarna i det tematiska tillägget anger inga restriktioner kring vindkraftverkens höjd utan där anges att "Så väl högre som lägre vindkraftverk kan förekomma vid vindkraftsetableringar i Ånge kommun."

En ny översiktsplan är under utarbetande och förväntas bli klar för beslut i slutet av 2023 och vinna laga kraft i början av 2024. I avvaktan på en ny översiktsplan gäller den förra.

Projektområdet är lokaliserat i Ånge kommun, cirka åtta kilometer söder om Ånge och fem kilometer norr om vindkraftsprojektområdet Björnberget. Närmsta mindre samlingar av hus ligger i Nedergårdarna, Mellan-gårdarna och Julåsen, men enstaka hus finns också i Parteboda-Gammelåsen och Nybodarna. Närmsta fastboende finns i Julåsen, cirka fyra och en halv kilometer sydöst om projektområdet. Aktuellt projektområde är lokaliserat inom utpekade område lämpligt för vindbruk, under förutsättning att hänsyn tas till våtmarker och nyckelbiotop, i tillägget till Ånge kommuns översiktsplan.

Yttrande

Ånge kommun ser positivt på investeringar och etableringar som utvecklar samhället. Vindkraft är en viktig del i omställningen till förnybara energikällor och ett led i att nå målet att all elproduktion skall vara förnybar år 2040. Med god tillgång till grön energi ser Ånge kommun möjligheter att bli en attraktiv kommun för större etableringar av annan verksamhet än elproduktion.

Ånge kommun vill understryka vikten av att en utbyggnad sker på ett hållbart sätt – miljömässigt, socialt och ekonomiskt – sett ut både långt och kort perspektiv. Det är vidare viktigt att kommunikation och dialog under hela processen är tydlig och omfattar en bred inkludering av i synnerhet närboende, föreningsliv och näringsliv men också övriga medborgare och offentliga organisationer.

Ånge kommun ser det som mycket angeläget ur ett hållbarhetsperspektiv att utarbeta metoder och strategier för att öka deltagande och inkludering i vindkraftsutbyggnadens alla faser; i det tidiga skedet, i byggskedet och senare under driftfasen. Ånge kommun ser gärna att RWE redan i anslutning till ansökningsprocessen utarbetar en plan för detta i samråd med Ånge kommun. Förslagsvis baseras planen på de tidigare erfarenheterna från vindkraftsetablering i kommunen samt den nya guiden om Deltagandeprocesser kring vindkraftsprojekt framtagen av Uppsala universitet Campus Gotland och Länsstyrelsen i Gotlands län (Mels, Scholler och Liljenfeldt, 2020).

Utöver de allmänna synpunkterna önskar Ånge kommun att följande tre områden – påverkan på människor, landskapsbild och rivningsarbete – utvecklas i den fortsatta processen. Detta då dessa tre områden kommer vara väsentliga delar för Ånge kommuns beslut om tillstyrkan.

Ljud, ljus, och iskast – påverkan på människor i närområdet

Den planerade parken ligger åtta kilometer söder om Ånge och fem kilometer norr om vindkraftsprojektområdet Björnberget. I ljudberäkningen som bifogats samrådshandlingen framgår att Nybodarna ligger ungefär 500 meter utanför 40 dB(A)-gränsen. Även om beräkningen visar att riktvärdet enligt praxis (Boverket, 2009) inte överskrids vid bostäder, ser Ånge kommun behov av att ljudberäkningarna kompletteras med en linje för 30dB(A), samt kumulativ ljudpåverkan från näraliggande vindkraftsprojektet Björnberget.

Ånge kommun saknar beskrivning och analys av påverkan på människor från hindermarkeringsljus samt fotomontage/animeringar i mörker där dessa är synliga.

Ånge kommun saknar beskrivning av hur man avser att minska risken för iskast samt hur man planerar att informera allmänheten som kan komma att vistas i närheten av vindkraftverken om riskerna.

Visualisering av påverkan på landskapsbilden

Hur landskapsbilden påverkas av vindkraftsparken är av stor betydelse för fast- och fritidsboende samt för besöksnäring och det rörliga friluftslivet. Mot bakgrund av det önskar Ånge kommun

Att ytterligare visualiseringar införs i handlingarna utifrån Ånge kommuns och allmänhetens önskemål

Att de visualiseringar som utförs är kumulativa och omfattar alla vid tidpunkten tillståndsgivna parker

Att landskapsbilderna utförs så att de visar 360 graders perspektiv samt

Att visualiseringar visas även i mörker så att hinderbelysningens påverkan görs tydlig.

Ånge kommun önskar ytterligare visualiseringar (fotomontage och/eller animeringar) från

- Getberget
- Flataklocken
- Bergåsen
- Rankleven
- Göransåsens naturreservat, Stormyran eller Stormyrberget
- Råsjö by
- Borgsjön, st.olavsleden
- Sjö, Holmsjön
- Sjö, Ångesjön
- Sjö, Råsjö

Rivningsarbete

I samrådshandlingen anges bland annat att ”Efterbehandlingen av vindkraftsanläggningen sker i samråd med både tillsynsmyndigheten och berörda markägare. Fundamenten bilas generellt ned till under marknivå och täcks sedan över med jord för återetablering av vegetation. Även kablarna kan komma att lämnas kvar i marken.”. Ånge kommun anser att återställning ska göras i så nära det skick miljön var i innan parken byggdes som möjligt, fransett vägarna som kan lämnas kvar för att användas av skogsbruk och allmänhet. Ånge kommun önskar en mer utförlig beskrivning av till vilken nivå området kommer att återställas oberoende av metodval. Det vill säga en beskrivning av hur stor påverkan på mark och miljö parken kommer att ha efter avveckling.

Referenser

Boverket (2009). Vindkraftshandboken – Planering och prövning av vindkraftverk på land och i kustnära vattenområden. <https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2013/vindkraftshandboken.pdf> (Hämtad 6 augusti 2020).

Mels, S., Scholler, S. och Liljenfeldt, J. (2020). Deltagandeprocesser kring vindkraftsprojekt – En guide för kommunikation och möten. Uppsala Universitet, Länsstyrelsen i Gotlands län och Energimyndigheten. <http://files.webb.uu.se/uploader/1452/Deltagandeprocesser-kring-vindkraftsprojekt--En-guide-fo--r-kommunikation-och-mo--ten.pdf> (Hämtad 6 augusti 2020).